

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

ASUTAJAÕIGUSTE TEOSTAJA OTSUS

(kuupäev digiallkirjas) nr 1.3-1/24

Otsus tehakse riigivaraseaduse § 9 alusel.

ASUTAJAÕIGUSTE TEOSTAJA OTSUSTAB:

1. Kinnitan asutaja ootused Maaelu Edendamise Sihtasutusele.

Saata: Maaelu Edendamise Sihtasutus, rahandusministeerium

(allkirjastatud digitaalselt)
Hendrik Johannes Terras
Regionaal- ja põllumajandusminister

Lisa:

1. Asutaja ootused Maaelu Edendamise Sihtasutusele

ASUTAJA OOTUSED MAAELU EDENDAMISE SIHTASUTUSELE

1. Riigi osalemise põhjused Maaelu Edendamise Sihtasutuses

Maaelu Edendamise Sihtasutuse (edaspidi SA) põhikirjaline eesmärk on toetada ja elavdada Eesti maapiirkonna ettevõtlust, luues paremaid võimalusi kapitalile ligipääsuks ning tõsta maaettevõtluse konkurentsivõimet. Põhikirjas sätestatud põhitegevuste elluviimisega toetab SA Eesti maapiirkondade ja majanduse arengut, ettevõtlust, elu- ja ärikeskkonda. SA peab veelgi rohkem panustama ettevõtete innovatsioonile ning tootlikkuse ja lisandväärtuse kasvule ning turutõrgete ennetamisele ja leevendamisele.

SA eesmärgid ja põhiülesanded on sätestatud põhikirjas ning SA lähtub oma tegevuses valdkondi puudutavatest riiklikest strateegilistest dokumentidest¹.

Riik asutajana seab SA-le ootuse, et SA peab panustama maapiirkondade uute ja olemasolevate ettevõtete kasvatamisele ja innovatsiooni toetamisele, maaelu maine ja elukeskkonna parandamisele ning tutvustamisele. Oluline on panustada põllumajanduse, toidutööstuse, kalanduse ja muude maapiirkonna ettevõtete turutõrgete leevendamisele. Selleks peab SA olema mõjus ja tõhus maaelu toetav partner, kes lähtub oma tegevuses ettevõtjate vajadustest, turuolukorrast ja muudab teenuseid vastavalt sihtgrupi ja majanduskeskkonna muutustele.

Kooskõlas riigieelarve strateegiaga 2025–2028 peab SA eesmärk olema suunata ressursid mõjusate, ettevõtlust ja maaelu enim elavdavate teenuste osutamisele. Selleks toimub organisatsioonis ressursside paremaks suunamiseks pidev teenuste mõjususe monitooring.

Juhatus pakub välja ja nõukogu kinnitab asutusele tervikuna ja juhatusele tulemusmõõdikud. Mõõdikute seadmisel lähtutakse SA valdkondi puudutavatest riiklikest strateegilistest dokumentidest.

Organisatsiooni mainekujundus - SA juhatuse ülesandeks on hea kuvandi hoidmine ja arendamine. Ühiskonnas peab olema arusaam, mis on SA mõju ning väärtus. SA juhatuse peab proaktiivselt tegelema meediasuhtlusega ning jagama aktiivselt teavet SA pakutavate teenuste ja võimaluste kohta.

Riigi seatavate eesmärkide täitmise eest vastutavad sihtasutuse nõukogu ja juhatuse. Asutaja ootuste ja kesksete tulemusmõõdikute täitmise seire toimub iga-aastaselt. Asutaja ootusi uuendatakse vajaduse korral üks kord aastas, aga mitte harvemini kui kord kolme aasta jooksul. Nimetatud ootused kohalduvad SA omakapitalis rahastavatele tegevustele ning halduslepinguga seatud ülesannetele ulatuses, mis ei ole vastuolus konkreetse halduslepingu sätestatuga.

¹ Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030, Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava 2023–2027

2. Tegevuseesmärgid

- 2.1. SA juhindub oma tegevuses ja juhtimispõhimõtetes ühingujuhtimise heast tavast ning kestlikkuse ja efektiivsuse, sh keskkonnasäästlikkuse põhimõtetest.
- 2.2. SA tagab, et kõik käsutusse suunatud vahendid ja ressursid kasutatakse sihipäraselt ja tulemuslikult, et saavutada maksimaalne mõju ja efektiivsus.
- 2.3. SA lähtub oma eesmärkide kujundamisel, tegevustes ja otsustes eelkõige põhikirjalisest eesmärgist ja sotsiaalmajanduslikust mõjust, edendades maapiirkondade ettevõtluskeskkonda ja panustades äride alustamisse ja kasvu toetamisse, lisaks kriiside leevendamisse. Nende eesmärkide tagamiseks kaardistab SA jooksvalt oma teenuste mõju.
- 2.4. SA sekkub turule üksnes põhjendatud vajaduse korral, näiteks kui turul esineb tõrkeid (takistused, ebasobivad tingimused vms), mis piiravad sihtgrupi juurdepääsu kapitalile.
- 2.5. SA peab lihtsustama toetuste taotlemise protsessi ja muutma ettevõtjatele taotlemine üheselt kiiremaks ja mugavamaks. See hõlmab kaasaegsete digilahenduste kasutuselevõttu, mis tagab kiire ja tõhusa reageerimise ettevõtjate vajadustele ning on kasutajakesksed.
- 2.6. SA loob halduslepingute kohaseks seire ja aruandluse täitmiseks vajaliku automatiseeritud andmevahetuse seotud asutustega.
- 2.7. SA juhatuse peab nõukogule esitama ettepanekud ja otsustuskohad, kus on võimalik suurendada riskitaluvust, et toetada innovatsiooni ning uute ja olemasolevate äride kasvu, sealhulgas parandada ettevõtete juurdepääsu kapitalile mõistlike tingimustega (näiteks laenude ja käenduste intressimäärad, finantseerimistingimused jms). Eesmärk on julgustada ka uute ja/või kõrgema riskiga projektide elluviimist, mis pakuvad suuremat potentsiaalset kasu ja aitavad uute ja olemasolevate äride kasvu. See hõlmab näiteks ettevõtete suurusele kohandatud toodete arendamist. Ettepanekud esitatakse nõukogule 2026. aasta jooksul.
- 2.8. SA töötab välja programmi, mis soodustab kodude loomist ja eluasemete kättesaadavust maapiirkonnas.
- 2.9. SA-d iseloomustavad kogu organisatsiooni tasemel jätkusuutlikkus (sh keskkonnamõju jalajälje vähendamine, vastutustundlik juhtimiskultuur, protsesside digitaliseerimine); töötajate pidev arendamine ja väärtustamine (nt: paindlik töökeskkond, tulemustel põhinev motivatsioonisüsteem); kõrged ootused juhtimisele (mh kaasav, inspireeriv); professionaalsus; initsiatiivikus ja avaliku raha heaperemehelik kasutamine. Teenuskvaliteedi tagasisidestamine ja pidev hindamine ning parendamine on SA tegevuse läbiv mõõdik.
- 2.10. SA seab prioriteediks Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava 2023 – 2027 vahendite kiire kasutuselevõtu ning teeb vajadusel ettepanekud toodete või tingimuste ajakohastamiseks ministeeriumile hiljemalt 2026. a lõpuks.
- 2.11. SA pakub välja lahendusi, kuidas soodustada noorte ja uute tulijate sisenemist põllumajandusse, parandades ligipääsu põllumajandusmaale, oskusteabele ja stardikapitalile.
- 2.12. SA pakub välja, kuidas tugevdada sektori kriisikindlust ja paindlikkust, arendades riskijuhtimise võimekust ning kohandades toetus ja/või laenumetmeid kiiresti muutuvatele oludele, et tagada ettevõtjate toimetulek ja teenuste järjepidevus.

3. Finantseesmärgid

Efektiivistamine ja ressursikasutus (2025–2028 RES):

- 3.1. Kuna fondivahendite laenamise tingimused tulenevad sõlmitavast halduslepingust, siis sihtkapitalist väljastatavate laenude väljastamisel tuleb tegutseda isetasuvana. SA koostab ja esitab nõukogule ettepanekud, kuidas teenuste puhul suurendada isetasuvust.

Ettepanekud esitatakse nõukogule 2026. a jaanuaris.

- 3.2. Perioodil 2025-2030 on SA käendustasude laekumised suuremad või võrdsed käenduskahjude väljamaksetega;
 - 3.3. SA eelarve tulud tagavad sihtasutuse jätkusuutliku majandamise;
 - 3.4. SA eelarve on tasakaalus 2025-2030 aasta perspektiivis;
 - 3.5. SA peab tagama käendusportfelli vahendid ja tingimused vastavalt turunõudlusele, tagades ettevõtjatele ligipääsu laenukapitalile.
 - 3.6. SA peab keskenduma teenustele, millel on suurim mõju ja nõudlus. Teenuste ressursid, mille nõudlus ja mõju vähenevad, suunatakse tõhusama mõjuga teenuste pakkumisse.
- Ettepanekud esitatakse nõukogule 2026. a II kvartalis.